

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Příbrami rozhodl samosoudkyní JUDr. Renatou Tollingerovou dne 27. února 2025

takto:

Obžalovaný

[REDACTED]

narozený [REDACTED] 1986 v [REDACTED], trvale bytem [REDACTED], adresou pro doručování [REDACTED]

je vinen, že

v období od června 2021 do 22. května 2023 do nástupu do výkonu trestu odnětí svobody a následně od dubna 2024 po výstupu z výkonu trestu odnětí svobody do 20. února 2025, v místě svého bydliště, ani nikde jinde, úmyslně neplnil svou zákonnou vyživovací povinnost ke svému nezletilému synovi [REDACTED], roč. [REDACTED], bytem [REDACTED], okres [REDACTED], a to přesto že mu vyživovací povinnost vyplývala nejprve ze zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, dále byla určena rozsudkem Okresního soudu v Příbrami ze dne 11. 12. 2008, č.j. 7 Nc 339/2008-16, s nabytím právní moci dne 22. 12. 2008, ve výši 2.000 Kč měsíčně splatných vždy k 17. dni v měsíci předem k rukám matky [REDACTED], nar. [REDACTED] a takto nečinil, ačkoliv v uvedeném období bylo v jeho možnostech a schopnostech vyživovací povinnost ve stanovené výši plnit, přičemž za uvedené období dluží k rukám matky nezletilého syna a částečně též Úřadu práce ČR celkem 68.752 Kč,

tedy

úmyslně neplnil svou zákonnou povinnost vyživovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce,

čímž spáchal

úmyslný přečin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 196 odstavce 1 trestního zákoníku k trestu **odnětí svobody v trvání 6 (šesti) měsíců.**

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se pro výkon trestu odnětí svobody **zařazuje do věznice s ostrahou.**

Odůvodnění:

1. U hlavního líčení byl zjištěn skutkový stav věci tak, jak je to uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.
2. Obžalovaný u hlavního líčení vypovídal pouze ke svým osobním poměrům, kdy uváděl, že stále pracuje pouze brigádně, dělá ploty, ale od dubna už by měl být zaměstnán na pracovní smlouvu. Jeho zdravotní stav je dobrý. Majetek žádný nemá. Nemá ani další vyživovací povinnost a dluhy má možná na zdravotním pojištění. Vzhledem k tomu, že obžalovaný k věci u hlavního líčení odepřel vypovídat, byla čtena jeho výpověď z přípravného řízení, ve které uváděl, že pracoval brigádně, kdy dělal ploty a jeho čistý měsíční příjem je 15 000 Kč. Náklady na bydlení má 6 500 Kč. S penězi vyjde jen tak tak. Exekuce nemá. V insolenci není. Vyživovací povinnost na syna [REDAKCE], která je 2 000 Kč měsíčně nehradí proto, že je nezaměstnaný a nemá dostatek financí. Ví, že když do zaměstnání nastoupí, musí vyživovací povinnost nahlásit. Pokud jde o dluh na výživném, tento není schopen uhradit najednou. O snížení výživného nikdy nežádal, nepobíral žádné sociální dávky. Když v roce 2023 v květnu nastoupil do vězení za neplacení výživného, tak zde nahlásil vyživovací povinnost, ve věznici pracoval a z toho bylo výživné placeno. Trest vykonal 1.3.2024. Než nastoupil do výkonu trestu, byl rovněž nezaměstnaný. Svého posledního zaměstnavatele si už nepamatuje. Se synem se nestýká, ani ho nekontaktuje a nezajímá se o něj. Žádné dárky mu neposílá. Zdravotní potíže žádné nemá.
3. Z výpovědi svědkyně, matky nezletilého [REDAKCE], [REDAKCE] bylo zjištěno, že obžalovaný za předmětné období na dlužném výživném ničeho neuhradil. Se synem [REDAKCE] se nestýká, dárky mu neposílá. Synovi bude v létě 18 let a nyní chodí druhým rokem na učiliště do [REDAKCE], kde studuje na instalatéra. Od tohoto pololetí chodí i na praxi, kde dostává zhruba 2 000 Kč měsíčně. Nezletilý syn je zdravý. Žádné kroužky nenavštěvuje ani nenavštěvoval, neboť si to finančně nemohli dovolit. Dokud chodil na základní školu v [REDAKCE], tak mu bylo zapotřebí platit dojíždění do školy, obědy kolem 500 Kč měsíčně, SRPŠ asi 200 Kč měsíčně. Od té doby, co jezdí na učiliště, nezletilému [REDAKCE] svědkyně [REDAKCE] dává 160 Kč na den na jídlo a jízdné. Vzhledem k tomu, že je mu 17 let, tak roste, pořizuje mu často oblečení a obuv. Na učiliště mu také platila vybavení na praxi – montérky, boty a jiné pomůcky. Ona sama je aktuálně na mateřské dovolené, kdy již před tím musela být na rizikovém těhotenství, proto je tři roky bez příjmu a fakticky dostává pouze mateřskou 9 670 Kč měsíčně na své druhé dítě. Svědkyně uvedla, že je vdaná a žije s otcem svého druhého dítěte v rodinném domě, který je

manžela. Manžel ji s výživou jejího staršího syna [REDAKCE] musí pomáhat, kdy ona sama by to finančně nezvládla. Její manžel má měsíční příjem asi 27 000 Kč a dále musí ještě chodit na brigády, aby to finančně zvládl. Obžalovaný na výživném dosud nic neuhradil, kdy výživné ji chodilo pouze v době, kdy byl ve výkonu trestu, z věznice. Exekučně na výživném nic vymoženeno nebylo. Ale Úřad práce ČR ji výživné za otce nahrazuje, a to, pokud jde o rozhodnou dobu v podstatě od října 2024 do února 2025, kdy každý měsíc ji přišlo od Úřadu práce ČR 2 000 Kč. Pokud jde o měsíční výdaje svědkyně ví, že měsíčně za náklady na dům zaplatí celkem asi 15 000 Kč a dále dávají 2 000 Kč každý měsíc stranou na uhlí, naštěstí je její manžel pracovitý a spořivý.

4. U hlavního líčení byla k věci provedena řada listinných důkazů, ze kterých vyplynuly následující skutečnosti. Z rozsudku zdejšího soudu z 7.6.2023 sp. zn. 7 Nc 339/2008 bylo zjištěno, že nezletilý [REDAKCE] byl svěřen do péče matky a otci – obžalovanému bylo stanoveno výživné ve výši 2 000 Kč měsíčně splatné vždy do 17. dne v měsíci předem k rukám matky. Z rodného listu nezletilého bylo zjištěno, že obžalovaný [REDAKCE] je jeho otcem. Z přehledu placení výživného, poskytnutého matkou policejnímu orgánu je zřejmé, že obžalovaný matce v rozhodnou dobu neplatil dlužné výživné a zároveň Úřad práce od října roku 2024 platil matce [REDAKCE] náhradní výživné za otce ve výši 2 000 Kč měsíčně. Ze zpráv vězeňské služby bylo zjištěno, že obžalovaný byl od 23.5.2023 do 1.3.2024 ve výkonu trestu odnětí svobody, kde pracoval a z výdělků mu bylo strháváno výživné, které bylo posíláno matce [REDAKCE]. Hodnocení ze strany věznice na obžalovaného je ve skrze průměrné. Ze zprávy Úřadu práce bylo zjištěno, že obžalovaný za období od 1.6.2021 do současné doby nepobíral a ani nepobírá žádné nepojistné sociální dávky. Z evidence uchazečů o zaměstnání, ve které byl veden pouze v době od 5.3. do 20.3.2024, byl sankčně vyřazen pro nespolečnost. Nepobíral dávky v pracovní neschopnosti. [REDAKCE] pobírala od Úřadu práce rodičovský příspěvek a náhradní výživné, které ji bylo vypláceno částečně i v rozhodném období, a to zejména od září roku 2024 doposud. Z dalších listinných důkazů týkajících se osoby [REDAKCE] bylo zjištěno, že od června 2021 do současné doby nebyl v dočasné pracovní neschopnosti, nebyly mu vypláceny dávky nemocenského pojištění a nepobíral žádný důchod. K jeho osobě nebyl zjištěn žádný zaměstnavatel za uvedené období. Z centrální evidence exekucí je zřejmé, že je na něj vedena jedna exekuce ve výši 3 366 Kč, v insolvenčním rejstříku, katastru nemovitostí a živnostenském rejstříku nemá uveden žádný záznam. Z přehledu nabídek volných pracovních míst z portálu Ministerstva práce a sociálních věcí – Úřadu práce, bylo zjištěno, že pro osoby se základním vzděláním je zde nabízena řada volných pracovních míst v zájmovém regionu s možností výdělků v rozpětí od 20 000 Kč do 30 000 Kč měsíčně. Z trestního příkazu zdejšího soudu spisové značky 3 T 5/2020 z 27.2.2020 bylo zjištěno, že obžalovaný [REDAKCE] byl odsouzen pro přečin dle § 196 odst. 1 tr. zákoníku k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 100 hodin, kdy následně mu byl usnesením zdejšího soudu z 13.7.2023 sp. zn. 3 T 5/2020 tento trest přeměněn na trest nepodmíněný, který vykonal 1.3.2024. Z rozsudku Okresního soudu v Příbrami sp. zn. 3 T 127/2021 z 24.5.2022 bylo zjištěno, že obžalovaný [REDAKCE] byl znám vinným pro přečin podle § 196 odst. 1 tr. zákoníku, kdy neplatil výživné od dubna 2020 do května 2021 a byl mu za to uložen trest nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců, který vykonal 23.11.2023. Z opisu rejstříku trestů bylo zjištěno, že zde má 7 záznamů, kdy byl opakovaně ve výkonu trestu pro přečin dle § 196 odst. 1 tr. zákoníku. V evidenci přestupků pak obžalovaný nemá žádný záznam.
5. S ohledem na shora zjištěný skutkový stav věci dospěl soud k závěru, že se obžalovaný protiprávního jednání citovaného ve výroku rozsudku dopustil. Obžalovaný o své vyživovací povinnosti k nezletilému [REDAKCE] dobře ví, obžalovaný byl v minulosti opakovaně odsouzen pro trestný čin zanedbání povinné výživy, kdy vykonal ne jednou i nepodmíněný trest odnětí svobody. Dle názoru soudu nebylo nijak prokázáno, že by

obžalovanému v plnění jeho vyživovací povinnosti bránily nějaké objektivní důvody, zejména jeho zdravotní stav či nemožnost dosáhnout adekvátního výdělku. Dle názoru soudu bylo v rozhodném období zcela v možnostech i schopnostech obžalovaného jeho vyživovací povinnosti ve výši 2000,- Kč měsíčně na nezletilého dostat, když se nejedná o nijak nepřiměřeně vyměřené výživné, které by bylo nutné moderovat, naopak je zřejmé, že od doby vyměření výživného uběhla již dlouhá doba a náklady na nezletilého [REDAKCE] s ohledem na jeho věk úměrně vzrostly, navíc za situace, kdy majetkové poměry matky nezletilého, [REDAKCE], naopak poklesly (přibyla jí vyživovací povinnost a její jediný příjem je rodičovský příspěvek). Tuto částku stanovenou na výživném považuje soud za adekvátní ba spíše nižší, a to vzhledem k věku a potřebám nezletilého [REDAKCE], když ten v rozhodném období navštěvoval poslední ročníky základní školy a dále pak začal studovat na učilišti, matka mu zde hradila a hradí školné, obědy, jízdné a veškeré vybavení do školy i na praxi, a přitom byla a je v rozhodné době na rodičovské dovolené s dalším dítětem a její výdělkové možnosti tak jsou na rozdíl od obžalovaného velmi omezené. Je tak zcela zřejmé, že s výživou jejího staršího syna [REDAKCE] ji musí významným způsobem pomáhat její současný manžel, jinak by jeho výživu jen těžko zvládala, což v podstatě sama potvrdila. Obžalovaný během rozhodného období nepobíral žádné dávky státní sociální podpory, nepobíral důchod ani dávky nemocenské, nebyl kromě období zhruba 14 dnů v březnu 2024 ani veden v evidenci Úřadu práce ČR jako uchazeč o zaměstnání, naopak byl z této evidence sankčně vyřazen za nespolupráci. Je tak zcela zřejmé, že sám příjmy – nejspíše z brigád - mít musel, a to i v době, kdy nebyl nikde zaměstnán, neboť musel být sám z něčeho živ. To, že byl obžalovaný zdravý a pracoval brigádně nakonec i sám ve své výpovědi z přípravného řízení potvrdil. Obžalovaný je v produktivním věku, bez zdravotního omezení, je tak schopen výživné ve stanovené výši plnit, což dokládá i výstup z portálu MPSV- Úřadu práce ČR, kde je zřejmá široká škála pracovních nabídek na pozici zejména dělníků v daném regionu s výdělků v rozmezí 20.000 Kč až 30.000 Kč měsíčně, bylo tak na obžalovaném, aby si našel takové vhodné zaměstnání, aby uvedené výživné byl schopen platit (navíc za situace, kdy se nechal sankčně svou vinou vyřadit z evidence uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce ČR, což je počínání velmi lehkomyšlné vzhledem k vyživovací povinnosti). Je tedy evidentní, že se obžalovaný v rozhodném období musel nějak živit a velmi pravděpodobně si vydělával brigádně, což bylo zřejmě i účelové, a to vzhledem k existující vyživovací povinnosti. Soud je tedy přesvědčen o tom, že obžalovaný si po celé rozhodné období mohl vydělávat dostatek finančních prostředků k tomu, aby mohl své vyživovací povinnosti ve stanovené výši dostat. Ze shora popsanych důkazů vyplynulo období, ve kterém páchal předmětnou trestnou činnost, když se posledního přečinu dle § 196 odst. 1 tr. zákoníku dopustil v době od dubna 2020 do května 2021 (viz. rozsudek OS Příbram sp. zn. 3 T 127/2021), výživné tak dále neplnil od června 2021 až do 22.5.2023, když byl ode dne 23.5.2023 do března 2024 ve výkonu trestu odnětí svobody, kde své vyživovací povinnosti dostal jen díky tomu, že zde pracoval a výživné mu bylo strháváno z platu (za květen 2023 mu tak bylo počítáno pouze dlužné výživné ve výši 1419Kč), následně poté od dubna 2024 až do doby, kdy mu byl doručen návrh na potrestání v této věci- 20.2.2025 opět výživné neplatil (dlužné výživné za únor 2025 tak činilo 1333 Kč). Celkové dlužné výživné za období uvedené ve výroku rozsudku tak činí 68.752 Kč, kdy je nutné jej uhradit z části k rukám matky, [REDAKCE] a z části též Úřadu práce ČR, který matce nezletilého posílal náhradní výživné od měsíce října 2024 doposud.

6. Obžalovaný tak zcela úmyslně neplnil svou zákonnou vyživovací povinnost k nezletilému [REDAKCE] po dobu delší než 4 měsíce a naplnil tím znaky skutkové podstaty přečinu dle § 196 odst. 1 tr. zákoníku, a to i přesto, že od podzimu roku 2024 za něj Úřad práce ČR matce nezletilého, [REDAKCE], posílá náhradní výživné 2000Kč měsíčně, když je zjevné, že obžalovaný sám o své vůli výživné matce nezletilého neposílal a protiprávní stav tak trval

po celou dobu uvedenou ve výroku rozsudku (a to i před výkonem trestu a dále i po jeho propuštění na svobodu).

7. Při úvaze o druhu a výměře trestu soud hodnotil zejména povahu a závažnost protiprávního jednání obžalovaného, která je spíše střední a dále jeho osobu, postoj k trestné činnosti i možnosti nápravy a dospěl k závěru, že tyto považuje za nízké. Soud zhodnotil, že ve prospěch obžalovaného fakticky nesvědčí žádná polehčující okolnost. Postoj obžalovaného k protiprávnímu jednání je značně nekritický, kdy neprojevili lítost ani žádnou snahu o to, aby výživné dodatečně uhradil, v jeho prospěch nelze přičíst ani doznání, když stále uváděl, že výživné platit nemohl z důvodu nízkého výdělku (což bylo provedenými listinnými důkazy vyvráceno). Obžalovaný je ve vztahu k této trestné činnosti i speciálním recidivistou, kdy byl v minulosti opakovaně ve výkonu trestu odnětí svobody, a i alternativní trest obecně prospěšných prací řádně nevykonával a tento mu byl nakonec přeměněn na nepodmíněný trest odnětí svobody. Z těchto důvodů dospěl soud k závěru, že k nápravě obžalovaného již nepostačuje žádný alternativní a výchovný trest, a to zejména s ohledem na trestní minulost obžalovaného a to, že obžalovaný fakticky na svou vyživovací povinnost rezignoval. Je tedy evidentní, že účelu trestu již nelze dosáhnout jinak, než nepodmíněným trestem odnětí svobody, který soud vyměřil v polovině zákonného rozpětí trestní sazby v trvání 6 měsíců, když takto vyměřený trest dle názoru soudu nejlépe splní svůj účel a povede k nápravě obžalovaného, a to navíc za situace, že jediné období, ve kterém obžalovaný dostal své vyživovací povinnosti bylo právě období, kdy vykonával nepodmíněný trest odnětí svobody, kde pracoval. Oproti trestnímu příkazu tak soud dospěl k závěru, že nepodmíněný trest odnětí svobody se za daných okolností jeví jako nezbytný, neboť přístup obžalovaného k celé věci je velmi laxní a obžalovaný projevuje dlouhodobě sklony k páchání této trestné činnosti. Pro výkon trestu soud obžalovaného zařadil do věznice s dozorem, když nebyly splněny podmínky pro jeho zařazení do věznice přísnějšího režimu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možné podat odvolání do osmi dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Okresnímu soudu v Příbrami. O odvolání bude rozhodovat Krajský soud v Praze. Odvolání může podat státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého výroku, může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícímu rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Odvolání musí být ve výše uvedené lhůtě (nebo v další lhůtě stanovené samosoudcem) odůvodněno tak, aby bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen uvést, zda odvolání podává, byť zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Příbram 27. února 2025

JUDr. Renata Tollingerová
samosoudkyně